

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 maja 2012 roku skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W., K. W. wniosła o zasądzenie od pozwanej zapłaty na swoją rzecz:

- kwoty **10.500 zł** tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznany na skutek wypadku, uszczerbek na zdrowiu wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty,

- kwoty **1.261,34 zł** tytułem zwrotu kosztów leczenia, zakupu leków z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty **4.500 zł** tytułem zwrotu kosztów niezbędnej opieki wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- tytułem renty wyrównawczej w związku z utratą dochodów poszkodowanej:

-- kwoty **430 zł** miesięcznie w okresie od dnia 4 czerwca 2011 do dnia 1 grudnia 2011 roku -- kwoty **215 zł** miesięcznie w okresie od dnia 2 grudnia 2011 do dnia 28 lutego 2012 roku ---- kwoty **538 zł** miesięcznie od dnia 1 marca 2012 roku na przyszłość,

płatnych do rąk powódki do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminu,

- tytułem renty kwoty w wysokości **2.000 zł** miesięcznie w związku z utratą widoków na przyszłość, od dnia 1 sierpnia 2011 roku, płatnej z góry do rąk poszkodowanej do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminu.

Nadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew k. 3-6)

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 lipca 2012 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z kosztami pełnomocnictwa według norm przepisanych. Jednocześnie strona pozwana podniosła zarzut 50% przyczynienia się powódki do powstania szkody i krzywdy wynikających z wypadku komunikacyjnego z dnia 3 czerwca 2011 r.

Pozwana w uzasadnieniu podniosła, iż uznała swoją odpowiedzialność w sprawie i wypłaciła powódce tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia łączną kwotę 24.327,99 zł.

(odpowiedź na pozew k. 54-57)

Pismem złożonym na rozprawie w dniu 22 grudnia 2015 roku, powódka rozszerzyła powództwo w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz:

- kwoty **448.500 zł** tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami, przy czym:

-- co do kwoty 10.500 zł od dnia 1 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty,

-- co do pozostałej kwoty 438.000 zł od dnia złożenia niniejszego pisma do dnia zapłaty,

- kwoty **3.379,82 zł** tytułem odszkodowania, w tym kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami, przy czym:

-- co do kwoty 1.261,34 zł od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty,

-- co do kwoty 2.118,48 zł od dnia złożenia niniejszego pisma do dnia zapłaty,

- kwoty **4.500 zł** tytułem kosztów niezbędnej opieki osób trzecich z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- zasądzenie tytułem renty wyrównawczej w związku z utratą dochodów kwoty **430 zł** miesięcznie w okresie od dnia 4 czerwca 2011 roku do dnia 1 grudnia 2011 roku, kwoty **215 zł** miesięcznie w okresie od dnia 2 grudnia 2011 roku do dnia 28 lutego 2012 roku oraz kwoty **538 zł** miesięcznie od dnia 1 marca 2012 roku do dnia 26 września 2012 roku, płatnych do jej rąk do każdego 10-tego dnia miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

- zasądzenie tytułem renty kwoty w wysokości **2.000 zł** miesięcznie w związku z utratą widoków na przyszłość od dnia 1 sierpnia 2011 roku, płatnej z góry do rąk poszkodowanej do każdego 10-tego dnia miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

- ustalenie odpowiedzialności pozwanej za szkody związane z wypadkiem, które wystąpią u powódki w przyszłości.

(pismo k. 305-306)

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Łodzi.

(postanowienie k. 329)

Sąd Okręgowy w Łodzi wezwał do udziału w niniejszej sprawie w charakterze pozwanego w miejsce dotychczasowego pozwanego- (...) Spółka Akcyjna w W. i zwolnił od udziału w sprawie dotychczasowego pozwanego (...) Spółce Akcyjnej w M. działającego przez Oddział w Polsce (W.), wobec zbycia portfela ubezpieczeń zawartych na terytorium Polski przez pozwanego (...) S.A w M. działającego przez Oddział w Polsce.

(pismo k. 428-429, postanowienia k. 450, k. 468, KRS k. 433-437, ogłoszenie k. 438-439)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W dniu 3 czerwca 2011 r., około godziny 4:35 w Ł. przy ul. (...) doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym poszkodowana została pasażerka K. W.. Kierujący samochodem wjechał w drzewo, na skutek czego pasażerka doznała rozległych obrażeń ciała. Samochód sprawcy wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

(okoliczności bezsporne)

Będący w stanie nietrzeźwości (1,00 promil) kierujący samochodem osobowym marki S. (...), o nr rej. (...) X – S. P. jechał ul. (...) od ul. (...) w kierunku ul. (...) i na wysokości posesji nr (...), w nieznanych okolicznościach zjechał na prawą stronę jezdni, utracił panowanie nad pojazdem i uderzył w drzewo. W przebiegu wypadku wystrzeliły poduszki bezpieczeństwa oraz doszło do złamania ku przodowi oparcia tylnego fotela, na którym siedziała K. W.. Na przedniej szybie po stronie pasażera powstały uszkodzenia na skutek uderzenia głową i innych wystających części ciała. Niewidoczne były pasy bezpieczeństwa, które w pozycji wyjściowej winny być zamocowane do słupka środkowego. Oprócz kierowcy i poszkodowanej pasażerki K. W., na tylniej kanapie pojazdu siedział drugi pasażer – I. S..

(dołączone akta szkody k. 31, opinia biegłego ds analizy wypadków komunikacyjnych k. 394-395)

W momencie zdarzenia poszkodowana oraz kierujący pojazdem i drugi pasażer wracali z imprezy, na której uprzednio byli. Kierowca samochodu osobowego i poszkodowana K. W. byli pod wpływem alkoholu.

(okoliczność bezsporna, zeznania powódki – e-protokół, k. 479 v., adnotacja 00:09:51)

Z miejsca wypadku poszkodowana K. W. została przewieziona karetką pogotowia do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (SOR) szpitala im. (...)w Ł. z rozpoznaniem urazu wielonarządowego: urazu głowy z obrzękiem mózgu, pęknięcia aorty piersiowej, wątroby i prawej nerki, urazu pęcherza moczowego, licznych złamań prawych żeber, stłuczenia płuc, uszkodzenia prawego nerwu strzałkowego i udowego. Poszkodowana była przytomna, w zachowanym kontakcie słownym, w stanie ciężkim. W wywiadzie lekarskim podała, że nie miała zapiętych pasów.

Na SOR wykonano badanie USG jamy brzusznej oraz TK głowy, szyi, klatki piersiowej, brzucha i miednicy. Badaniem TK stwierdzono wielonarządowe obrażenia ciała, w tym w zakresie klatki piersiowej – poprzeczne przerwanie ciągłości ściany aorty na granicy łuku i aorty zstępującej z krwiakiem śródpiersia schodzącym do lewego płuca, płyn w lewej jamie opłucnowej grubości do 57mm z niedodmą i niewielkim stłuczeniem przylegających części mięszu płuca lewego oraz złamanie żeber VII, VIII, IX i X po stronie prawej.

K. W. została poddana konsultacji trekochirurgicznej oraz urologicznej. Zaopatrzono ją farmakologicznie w Fentanyl 0,9% sol; NaCl, PWE, Ebrantil oraz Augentin.

(karta informacyjna k. 42, zeznania świadka R. F. – protokół k. 154)

Z powodu pęknięcia aorty pacjentkę przeniesiono do Oddziału (...) Naczyniowej, gdzie 3 czerwca 2011 r. implantowano stentgraft do aorty piersiowej.

(protokół operacyjny k. 40)

Następnie poszkodowaną umieszczono na Oddziale Urologii, gdzie w tym samym dniu usunięto jej prawą nerkę z powodu rozległego jej uszkodzenia oraz zaopatrzono pęknięcie wątroby.

(karta informacyjna k. 102, protokół operacyjny k. 39)

Ostatecznie powódka została przeniesiona na Oddział Intensywnej Terapii w stanie bardzo ciężkim. Poszkodowana była blokowana farmakologicznie, wymagała wlewu amin presyjnych i wentylacji mechanicznej. Do dnia 24 czerwca 2011 r. wymagała oddechu z respiratora, a w okresie od 21 czerwca do 1 lipca 2011 r. czasowej trachestomii. Po odstawieniu blokowania farmakologicznego wystąpiło spowolnienie, z długo utrzymującą się nieprzytomnością. Zaobserwowano utrzymujące się objawy uszkodzenia nerwu strzałkowego. Podczas hospitalizacji obserwowano stopniową regresję zmian w płucach i opłucnej.

(karta informacyjna k. 43)

W dniu 2 lipca 2011 r. pacjentka w stanie ogólnym dobrym, przytomna, w kontakcie, na oddechu własnym, została przeniesiona do Oddziału (...) Naczyniowej, skąd w dniu 20 lipca 2011 r. została wypisana z zaleceniami opieki w poradniach: (...) Naczyniowej, Urologicznej i Neurologicznej. Nie wymagała kontroli i opieki w Poradni Chorób Płuc. Zalecono wykonanie badań kontrolnych angio-CT, przewodnictwa w nerwie strzałkowym prawym. Wystawiono skierowanie celem kontynuacji rehabilitacji oraz wskazano stosowanie terapii farmakologicznej: Fraxiparine 0,3, Apo-Clodin, Nivalin, Miligamma N.

(karta informacyjna k. 45-46, dokumentacja medyczna k. 73-94)

Następnie od dnia 23 sierpnia 2011 r. do dnia 30 września 2011 r. K. W. przechodziła rehabilitację w Szpitalu Miejskim w P.. Stwierdzono u niej masywne uszkodzenie aksonalne włókien ruchowych prawego nerwu strzałkowego oraz niewielkie włókien czuciowych prawego nerwu łydkowego. Zalecono badanie mięśni. Wskazano na dalszą opiekę w poradni ogólnej i rehabilitacji. Zapisano wspomaganie farmakologiczne: Apo-Clodin 250 mg, Bisocard 5mg, Xotepic 20 mg.

(karta informacyjna k. 41, wynik badania k. 103)

Od dnia 6 marca 2012 r. K. W. pozostawała pod opieką poradni rehabilitacyjnej. Zastosowano ćwiczenia mięśnia czterogłowego prawego, rotor na kończyny dolne, solux – stopa prawa oraz elektrostymulację.

(historia choroby k. 136-138)

W chwili wypadku poszkodowana miała 35 lat. W tamtym czasie K. W. była w separacji z mężem i sama wychowywała dziecko, więc po opuszczeniu szpitala poszkodowana zamieszkała ze swoją matką, która wraz ze swoją siostrą sprawowały na nią opiekę. Troszczyły się też o małego syna chorej. W trakcie pobytu w szpitalu, a następnie przez okres około 1 miesiąca po jego opuszczeniu poszkodowana była osobą głównie leżącą lub przemieszczającą się przy pomocy wózka. Korzystała

z basenu. Po odbytej rehabilitacji w warunkach szpitalnych mogła się już poruszać. Na stopie i kolanie nosiła ortezy. Do domu wróciła pod koniec września 2011 r. (informacyjne wyjaśnienia powódki k. 132 v. potwierdzone zeznaniami e-protokół k. 479 v. adnotacja 00:09:51, zeznania powódki – e-protokół, k. 479 v., adnotacja od 00:09:51, 00:14:35, zeznania świadka J. R. – protokół, k. 155, zeznania świadka E. S. – protokół, k. 156)

W wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 3 czerwca 2011 r. K. W. doznała urazu wielonarządowego: urazu głowy z obrzękiem mózgu, pęknięcia aorty piersiowej, wątroby i prawej nerki, urazu pęcherza moczowego i stłuczenia płuc. Rozpoznawano u niej również niedowład prawego nerwu strzałkowego, zaburzenia przewodnictwa nerwów obwodowych prawej kończyny dolnej. W zakresie narządów ruchu, w ocenie ortopedycznej, były to ogólne potłuczenia i złamania VII-X prawych żeber, a także wystąpiły u niej zaniki mięśni prawej kończyny dolnej, wielomiejscowy mierny okresowy zespół bólowy i poczucie pogorszenia sprawności. Istniejące u K. W. zaniki mięśni prawej kończyny dolnej mają związek z zaburzeniami w przewodnictwie nerwów obwodowych.

(opinia biegłego ortopedy k. 229)

W ocenie neurologicznej, uszkodzenie prawego nerwu strzałkowego, które początkowo było całkowite, a następnie zostało zniwelowane do częściowego oraz uszkodzenie nerwu udowego prawego ma związek z przeżytym wypadkiem poszkodowanej. Osłabienie w zakresie uszkodzenia prawego nerwu strzałkowego i udowego w przyszłości będzie się utrzymywać.

(opinia biegłego neurologa k.194, ustna opinia uzupełniająca biegłego neurologa – protokół, k. 328)

Z punktu widzenia pulmonologii powstałe zrosty opłucnowe bez niewydolności oddechowej są skutkiem stłuczenia płuc z krwiakiem w obu jamach opłucnowych. Natomiast złamane 4 żebra po stronie prawej zostały wygojone bez zniekształceń klatki piersiowej i bez śladów złamania.

(opinia biegłego pulmonologa k. 242)

Aorta poszkodowanej wymagała zaopatrzenia przez protezę wewnątrznaczyniową wprowadzoną przez nakłucie tętnicy udowej, co przysłoniło dużą gałąź tętniczą, to spowodowało zaburzenie dopływu krwi do mózgowia i do kończyny górnej lewej. Ta krew dopływa przez krążenie oboczne. Może to w przyszłości spowodować wystąpienie tj. zespołu podkradania. Krew poprzez układ tętnic mózgowia i odwrócenie przepływu w tętnicy kręgowej, napływa do dalszego odcinka tętnicy poobojczykowej. Nieprawidłowy przepływ krwi może spowodować zaburzenia neurologiczne.

(opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej i naczyniowej. k. 262, ustna opinia uzupełniająca biegłego chirurga naczyniowego – protokół, k. 326-327)

U poszkodowanej w wyniku wypadku doszło do utraty jednej (prawej) nerki, a funkcjonowanie drugiej nerki jest upośledzone. Czynnikiem obciążającym jest podwyższone ciśnienie tętnicze, które w długim okresie wpływa

destrukcyjnie na ten narząd. Deficyt w zakresie lewej nerki w przyszłości może zostać wyrównany poprzez przerost wyrównawczy tego narządu.

(opinia biegłego nefrologa k. 276)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej blizny pooperacyjne szyi, klatki piersiowej, brzucha, pachwiny i kończyny dolnej prawej u K. W. pozostają w związku przyczynowym z doznanymi przez nią w dniu 3 czerwca 2011 r. urazami, odniesionymi w wypadku komunikacyjnym. Zmiany te nie mogą zostać w przyszłości usunięte, gdyż nie istnieje możliwość chirurgicznej likwidacji jakiejkolwiek blizny bez pozostawienia następnej blizny pooperacyjnej.

(opinia biegłego chirurga plastyka k. 295)

Obrażenia K. W. powstały pod działaniem narzędzia twardego, tępego lub tępokrawędzistego godzącego z bardzo dużą siłą w prawą stronę ciała w zakresie głowy i środkowej części tułowia. U poszkodowanej nie stwierdzono natomiast żadnych obrażeń, które można by przypisać działaniu pasa bezpieczeństwa. Ciało jej zostało wyrzucone z ogromną siłą do przodu w prawą stronę. Uszkodzenia szyby czołowej od strony pasażera powstały od uderzenia osoby znajdującej się w samochodzie. W przypadku zapięcia pasów bezpieczeństwa ciało osoby na fotelu pasażera nie mogłoby być przemieszczone do przodu. Powodowałyby to możliwość powstania obrażeń od uderzenia oparcia w plecy osoby zapiętej pasami bezpieczeństwa. To uderzenie miałoby mniejszą siłę od siły bezwładności działającej na ciało K. W. w chwili zderzenia. W chwili wypadku poszkodowana nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa. Rozmieszczenie obrażeń dowodzi silnego urazu obejmującego głowę, klatkę piersiową w jej części dolnej i brzuch w części górnej od strony prawej. Gdyby poszkodowana była zapięta pasami to wytłumaczenie tak rozległego urazu wydaje się niemożliwe.

(opinia biegłego lekarza sądowego k. 414 v.-415, opinia biegłego z zakresu analizy wypadków drogowych k. 395)

W ocenie pulmonologicznej zdiagnozowane u poszkodowanej obrażenia mogłyby być mniej nasilone, gdyby były zapięte pasy bezpieczeństwa. Z punktu widzenia nefrologii po prawidłowym zapięciu pasów (w samochodzie z kierownicą po stronie lewej) u pasażera siedzącego na przednim siedzeniu, dolny pas bezpieczeństwa przytrzymuje miednicę lub przechodzi tuż nad miednicą, tym samym zlokalizowany jest poniżej prawych żeber, wątroby i prawej nerki. Zatem w przypadku zderzenia samochodu z nieruchomą przeszkodą, te narządy nie doznają urazu związanego z naprężonymi nagle pasami. Podczas wypadku u poszkodowanej doszło do obrócenia jej ciała w stronę przeciwną do ruchu wskazówek zegara i uderzenia okolicą boczną brzucha i klatki piersiowej w twardy element samochodu.

(opinia biegłego pulmonologa k. 242, opinia biegłego nefrologa k. 275-276)

W ocenie okulistycznej, K. W. nie doznała w wyniku wypadku, zmian w obrębie narządu wzroku. Zarówno ostrość wzroku, jak i pole widzenia poszkodowanej są prawidłowe. Jedynym odchyleniem od stanu prawidłowego jest obecność wady refrakcji pod postacią krótkowzroczności prostej, która nie ma związku z urazem.

(opinia biegłego okulisty k. 172, uzupełniająca opinia ustna biegłego okulisty – protokół, k. 327)

Zakres cierpień fizycznych z neurologicznego punktu widzenia dotyczył dolegliwości bólowych głowy i w okresie pierwszych 4 miesięcy od wypadku był znacznego stopnia, a w dalszym okresie umiarkowanego stopnia.

Rozmiar cierpień psychicznych z punktu widzenia neurologicznego był związany z objawami nerwicy pourazowej powikłanych niedowładem prawej kończyny dolnej, tj. niedowładem prawego nerwu strzałkowego, bardzo nasilonym, oraz udowego w okresie roku od wypadku. Obecnie sprawność prawej kończyny dolnej jest lepsza, ale osłabienie w zakresie uszkodzenia prawego nerwu strzałkowego i udowego utrzymuje się.

(opinia biegłego neurologa k. 194-195)

Zakres cierpień fizycznych i psychicznych, w ocenie ortopedycznej, powódki w związku z doznanymi obrażeniami narządów ruchu należy określić jako znaczny.

(opinia biegłego ortopedy k. 229)

W ocenie pulmonologicznej rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych poszkodowanej związanej z urazem klatki piersiowej był stopnia znacznego bezpośrednio po wypadku, w okresie późniejszym ustąpiły.

(ocena biegłego pulmonologa k. 242)

Rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych w związku z wypadkiem, w ocenie chirurgii naczyniowej, był stopnia dużego.

(opinia biegłego chirurga naczyniowego k. 263)

W ocenie nefrologicznej poszkodowana z racji, że przez pierwszy miesiąc była nieprzytomna, to nie można mówić o jej cierpieniach fizycznych lub psychicznych. W przeciągu następnych miesięcy plasują się na poziomie od miernego do małego nasilenia.

(opinia biegłego nefrologa k. 276)

Łączny **trwały uszczerbek** na zdrowiu związany z wypadkiem z dnia 3 czerwca 2011 r. wyniósł u K. W. **138%**, w tym:

- **30%** – (ze względu na uszkodzenie prawego nerwu strzałkowego 12 %, - ze względu na uszkodzenie w obrębie prawego nerwu udowego 18 %),

- **10 %** - ze względu na stłuczenie płuc z krwiakiem w obu jamach opłucnowych, które zostały wyleczone z pozostawieniem zrostów opłucnowych bez niewydolności oddechowej, natomiast złamane 4 żebra po stronie prawej zostały wygojone bez zniekształceń klatki piersiowej i bez śladów złamania w aktualnym badaniu rtg klatki piersiowej, uszczerbek z zakresu pulmonologii obejmuje uszczerbek z punktu widzenia chirurgii naczyniowej i nie podlega on sumowaniu

- **51%** - (- ze względu na następstwa urazu 40%, - ze względu na złamanie żeber i zniekształcenie klatki piersiowej 10%, - ze względu na widoczną i szpecącą bliznę na przedniej powierzchni szyi, blizna po tracheotomii 1%),

- **40%** - ze względu na utratę prawej nerki,

- **18%** - ze względu na bliznę szyi – 2%, klatki piersiowej – 1%, brzucha – 10%, pachwiny – 5%. Trwały uszczerbek w zakresie chirurgii plastycznej obejmuje trwały uszczerbek stwierdzony z punktu widzenia chirurgii naczyniowej w zakresie blizny na szyi. Uszczerbek z zakresu chirurgii plastycznej i chirurgii naczyniowej jest tożsamy i związany z tym samym schorzeniem i spowodowany tymi samymi przyczynami, nie podlega on sumowaniu.

W wyniku wypadku u poszkodowanej **długotrwały uszczerbek** na zdrowiu w ocenie neurologicznej z powodu objawów cerebriestonii pourazowej wynosi **8%**.

Z punktu widzenia okulistycznego, jak i ortopedycznego poszkodowana **nie doznała** uszczerbku na zdrowiu w związku z przedmiotowym wypadkiem.

(opinia biegłego okulisty k. 172, opinia biegłego neurologa k. 194, opinia biegłego ortopedy k. 229, opinia biegłego pulmonologa k. 242, opinia biegłego chirurga naczyniowego k. 262, opinia biegłego nefrologa k. 274, opinia biegłego chirurga plastycznego k. 294)

Z neurologicznego punktu widzenia uszkodzona wymagała pomocy osób trzecich. Zakres opieki osób trzecich wynikał z następstw uogólnionych wypadku, oraz z powodów neurologicznych, które dotyczyły objawów uszkodzenia nerwów prawej kończyny dolnej i nasilonych objawów nerwicowych.

(opinia biegłego neurologa k. 195)

K. W. w związku z wypadkiem ponosiła i nadal ponosi koszty leczenia. Koszty te związane były z zakupami leków i zaopatrzenia ortopedycznego. Koszt leków i sprzętu ortopedycznego przedstawiony w załączonych do akt fakturach był zasadny.

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej, uszkodzona stosowała do pielęgnacji blizn przez okres 6 miesięcy maść witaminową recepturową – maksymalny koszt miesięczny 8 zł za opakowanie, co z racji chirurgii plastycznej było zasadne i celowe. Zalecane jest dożywotnie, codzienne, naprzemienne stosowanie maści witaminowych celem natłuszczenia blizn - maksymalny koszt miesięczny maści linomag i dermosan wynosi 30 zł.

Na skutek urazów, jakich doznała, uszkodzona przyjmowała serię zastrzyków preparatami Milgama i Nivalin, których łączny koszt wyniósł początkowo 500 zł. Nadto zażywała leki Apo-Clodin, Bisocard, Vicebrol, Fraxiparine, Ticlo. Uszkodzona aktualnie przyjmuje także leki na ciśnienie, wspomagające krążenie oraz przeciwzakrzepowe, których miesięczny koszt wynosi 60 zł. W skutek wypadku K. W. wymagała wsparcia ortopedycznego w postaci ortozy kolanowej (aparat na goleń), której koszt musiała częściowo pokryć w wysokości 195 zł.

Z leczenia rehabilitacyjnego oraz zaopatrzenia ortopedycznego (ortozy na stopę, refundacja aparatu na goleń) powódka korzystała w ramach świadczeń refundowanych przez NFZ.

(opinia biegłego chirurga plastycznego k. 295, informacyjne wyjaśnienia powódki k. 132 v. potwierdzone zeznaniami e-protokół, k. 479 v., adnotacja 00:09:51, faktury i rachunki k. 20-26, k. 96, k. 139, k. 183-186, k. 308-325)

Obecnie, w ocenie neurologicznej, sprawność prawej kończyny dolnej uszkodzonej jest lepsza, ale osłabienie w zakresie uszkodzenia prawego nerwu strzałkowego i udowego utrzymuje się. Objawy osłabienia nasilają się przy długotrwałym chodzeniu lub staniu.

Rokowania na przyszłość K. W., w ocenie ortopedycznej, jest dobre. Uszkodzona odzyskała prawidłowy zakres ruchomości stawów kończyn i kręgosłupa. Poczucie pogorszenia sprawności i subiektywny mierny zespół bólowy mogą być wynikiem zespołu korzeniowego.

Rokowanie, co do stanu zdrowia, w ocenie pulmonologicznej, jest dla uszkodzonej korzystne.

Rokowania na przyszłość dotyczące zaopatrzenia uszkodzenia aorty są nieprzewidywalne o tyle, że jest to metoda stosunkowo młoda i nie wiadomo, jak będzie się zachowywał implantowany stentgraft za kilka lub kilkanaście lat. W przyszłości może to spowodować wystąpienie tzw. zespołu podkradania. Krew poprzez układ tętnic mózgowia i odwrócenie przepływu w tętnicy kręgosłupowej, napływa do dalszego odcinka tętnicy poobojczykowej. Nieprawidłowy przepływ krwi może spowodować zaburzenia neurologiczne.

Rokowania w ocenie nefrologicznej, co do funkcjonowania nerki lewej w najbliższych kilkunastu latach, jest dobre. Nie można jednak przewidzieć, czy dojdzie do większego nasilenia upośledzenia funkcjonowania nerki lewej.

Rokowania odnośnie wyleczenia uszkodzonej w zakresie blizn skórnych z punktu widzenia chirurgii plastycznej nie są optymistyczne, gdyż nie istnieje możliwość chirurgicznej likwidacji jakiegokolwiek blizny bez pozostawienia następnej blizny pooperacyjnej. Także zalecana przez chirurgię plastyczną pielęgnacja blizn maściami witaminowymi i leczniczymi nie doprowadzi nigdy do likwidacji blizny, może prowadzić wyłącznie tylko do relatywnego zmniejszenia się widoczności blizny, ale nie do zmniejszenia jej rozległości i lokalizacji anatomicznej.

(opinia biegłego okulisty k. 172, opinia biegłego neurologa k. 194, opinia biegłego ortopedy k. 229, opinia biegłego pulmonologa k. 242, opinia biegłego chirurga naczyniowego k. 262, opinia biegłego nefrologa k. 274, opinia biegłego chirurga plastycznego k. 294)

W chwili wypadku K. W. była zatrudniona w aptece w Ł. przy ul. (...), na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku technika farmaceutycznego. Jej średnie miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2150,93 zł brutto miesięcznie, przy czym dodatkowo miała nadgodziny.

(umowa o pracę k. 28, potwierdzenie zmiany stanowiska-uposażenie k. 27)

K. W. ma obecnie 41 lat. Przed wypadkiem była osobą aktywną zawodowo i fizycznie, wychodziła w góry i wspinała się. Na skutek wypadku nie może dłużej pływać ani jeździć na rowerze.

Nadal odczuwa dolegliwości bólowe w zakresie głowy i blizny pod lewą piersią. Zmuszona jest zażywać leki, w tym przeciwbólowe oraz maści. Mdleje jej lewa ręka, nogę od wewnętrznej strony ma zdrętwiała, ucieka jej stopa, czasem przewraca się. Korzysta z ortez. Może dźwigać do 1 kg. W porządkach i zakupach pomaga jej syn. Nie jest kierowcą. Do samochodu wsiada, jako pasażer.

(zeznania powódki – e-protokół, k. 480, adnotacja 00:18:17)

Z powodu niezdolności do pracy w związku z przedmiotowym wypadkiem poszkodowana przebywała na zwolnieniu lekarskim, otrzymywała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. zasiłek chorobowy, a następnie świadczenie rehabilitacyjne (tj. od dnia 2.12.2011 r. do dnia 29.02.2012 w wysokości 90% oraz od dnia 01.03.2012 r. do 29.05.2012 w wysokości 75%, następnie od dnia 30.05.2012 r. do 26.09.2012 r. w wysokości 75% wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru zasiłku chorobowego). Po wykorzystaniu świadczeń, powódka wróciła do wykonywanej przed wypadkiem pracy w aptece na tych samych warunkach i zarabia około 2.000 zł i nie bierze jednak nadgodzin.

(orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 31, decyzje k. 30, k. 95, zeznania powódki – e-protokół, k. 480, adnotacja od 00:24:55)

K. W. dokonała zgłoszenia szkody pismem datowanym na dzień 7 listopada 2011 r., doręczonym stronie pozwanej w dniu 18 listopada 2011 r. Poszkodowana wniosła o ustalenie jej uszczerbku na zdrowiu doznanego w wyniku zdarzenia oraz wypłaty stosownego odszkodowania i zadośćuczynienia w kwocie 250.000 zł.

(zgłoszenie szkody - akta szkodowe k. 1-14)

W trakcie postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła na rzecz poszkodowanej łączną kwotę 24.327,99 zł, w tym 22.500 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 1.827,99 zł tytułem odszkodowania obejmującego następujące kwoty: 387,99 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i 1.440 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich przez okres 90 dni w wymiarze 4 godzin dziennie. Wszystkie wypłacone kwoty zostały przyznane przy przyjęciu 50% przyczynienia się poszkodowanej do wypadku.

(akta szkodowe k. 63, k. 118, k. 158, raporty transakcji k. 62-64)

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na powołanych dowodach z dokumentów, zeznań świadków i powódki, a w szczególności na opiniach biegłych sądowych.

Biegli lekarze ocenili i opisali stan zdrowia powódki oraz zakres jej zwiększonych potrzeb, pozostających w związku z następstwami doznanego przez nią urazu. Wydane przez biegłych lekarzy opinie Sąd uznał za rzetelne i wyjaśniające wszystkie konieczne do rozstrzygnięcia kwestie. Zostały one wykonane zgodnie z тезami dowodowymi w oparciu o analizę akt sprawy, zaś wszelkie zgłaszane wątpliwości zostały wyjaśnione w ustnych opiniach uzupełniających złożonych na rozprawie. W szczególności biegły neurolog M. N. wyjaśnił, iż ujawnione przed wypadkiem schorzenia

powódki w obrębie nerwu strzałkowego nie miały wpływu na obecny jego stan, gdyż wszelkie uszkodzenia nerwu strzałkowego mają związek z wypadkiem jakiemu uległa poszkodowana w dniu 3 czerwca 2011 r.

W zakresie procentowego oszacowania uszczerbku na zdrowiu powódki Sąd zaaprobował przedstawioną w opiniach ocenę dokonaną w świetle powołanej tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U.Nr 234, poz. 1974).

W sumie stopień uszczerbku na zdrowiu powódki wyniósł 138%, (bowiem uszczerbek stwierdzony przez lekarza pulmonologa, chirurga plastycznego i chirurga naczyniowego pokryły się i nie podlegały zsumowaniu), zaś długotrwały – 8%.

Sąd podzielił wnioski opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej P. B. (1), w świetle których, do powstania rozległych obrażeń u poszkodowanej (głowy, klatki piersiowej i brzucha, w tym nerek, wątroby) nie doszłoby, gdyby miała ona zapięte pasy bezpieczeństwa. Biegły R. B., który w swojej opinii z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego przedstawił dwa warianty przebiegu zdarzenia, a mianowicie w sytuacji gdyby poszkodowana miała zapięte pasy oraz gdyby tych pasów nie użyła, wykazał w sposób bezsprzeczny, że zapięcie pasów spowodowałoby, że ciało poszkodowanej wykonywałoby nieznaczny ruch do przodu i byłoby przytrzymywane na fotelu, co nie znalazło przełożenia w sytuacji rzeczywistej, co Sąd podzielił. Opinie biegłych P. B. i R. B. zarówno pisemne, jak i ustne (uzupełniające) są przy tym konsekwentne i spójne, biegli w sposób logiczny i przekonywujący wyjaśnili w czym upatrują faktu nie zapięcia pasów powódki i jaki on miał związek z doznanymi przez powódkę w następstwie przedmiotowego wypadku obrażeniami.

Sąd pominął zeznania świadka M. W. w zakresie jego twierdzeń, co do zapięcia pasów przez poszkodowaną, bowiem nie pamiętał on tego faktu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Zasada odpowiedzialności strony pozwanej nie była przez nią kwestionowana.

W myśl art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Podstawa odpowiedzialności strony pozwanej wynika z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej w związku z art. 4 ust. 1 i 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1151 i 1152 ze zm.) - obowiązujących w dacie zdarzenia przedstawionego w pozwie - w zw. z art. 436 § 2 w zw. z art. 435 § 1 k.c.

Obejmuje ona naprawienie każdej szkody - tak na osobie, jak i na mieniu.

Spełnione zostały także pozostałe przesłanki odpowiedzialności tj. szkoda i związek przyczynowy pomiędzy nią samą i zdarzeniem wyrządzającym szkodę.

Sąd przyjął, iż przyczyną sprawczą zdarzenia szkodzącego był ruch pojazdu mechanicznego, kierowanego przez S. P., który w dniu 3 czerwca 2011 r. w Ł. na ul. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierujący samochodem osobowym marki S. (...) o nr rej. (...) X będąc w stanie nietrzeźwości: 1,00 promila alkoholu etylowego we krwi, jadąc ul. (...) od ul. (...) w kierunku ul. (...) i na wysokości posesji nr (...) zjechał na prawą stronę jezdni, utracił panowanie nad pojazdem i uderzył w drzewo, czym nieumyślnie spowodował wypadek drogowy, na skutek którego pasażerka samochodu K. W. doznała obrażeń wielonarządowych, w tym urazu klatki piersiowej z rozerwaniem aorty, krwiakiem śródpiersia i krwiakiem lewej jamy opłucnej, stłuczeniem płuc i złamaniem żeber

prawych oraz urazu brzucha z rozerwaniem nerki prawej oraz wątroby, które to obrażenia należało traktować jako chorobę realnie zagrażającą życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k. W chwili zdarzenia powódka K. W. znajdowała się również pod wpływem alkoholu i nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa.

Strona pozwana podniosła w związku z tym, iż powódka przyczyniła się do powstania szkody w 50 % .

Zgodnie z przepisem art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności. Przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody ma miejsce wówczas, gdy szkoda jest skutkiem nie tylko zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy innego podmiotu, ale także zachowania się samego poszkodowanego. Zachowanie się poszkodowanego jest więc w konstrukcji przyczynienia traktowane jako adekwatna współprzyczyna powstania lub zwiększenia szkody (tak SN w wyroku z dnia 20 czerwca 1972 r., II PR 164/72, LEX nr 7098).

U podłoża tej konstrukcji tkwi założenie, że jeżeli sam poszkodowany swoim zachowaniem wpłynął na powstanie lub zwiększenie szkody, słusznym jest, by poniósł konsekwencje swego postępowania. Jak podkreśla Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie, przyczynienie się w ujęciu art. 362 k.c. oznacza, że pomiędzy zachowaniem poszkodowanego a szkodą istnieje adekwatny związek przyczynowy. Wina lub oczywista nieprawidłowość (albo ich brak) po stronie poszkodowanego podlegają uwzględnieniu przy ocenie, czy i w jakim stopniu przyczynienie się uzasadnia obniżenie odszkodowania (por. wyrok SN z 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, niepubl.).

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego zgoda na jazdę samochodem z kierującym, który jest w stanie nietrzeźwości, jest równoznaczna z przyczynieniem się do powstania szkody w stopniu znacznym (wyrok SN z dnia 3 marca 2017 r., I CSK 213/16, Legalis).

W niniejszej sprawie, na tle zgromadzonego materiału dowodowego, zdaniem sądu, można dokonać ustalenia, że powódka będąca pasażerką pojazdu marki S. (...) przyczyniła się do powstania szkody. Zachowanie powódki było nieprawidłowe i stanowiło współprzyczynę doznanej szkody, ponieważ gdyby zachowała się ona prawidłowo, czyli nie wsiadła do samochodu kierowanego przez osobę nietrzeźwą lub zaprotestowałaby przeciwko prowadzeniu pojazdu przez tę osobę, nie doszłoby do wypadku i obrażeń, których doznała powódka. Nie może umknąć uwadze, że powódka wsiadła do pojazdu kierowanego przez „pijanego” kierowcę samej będąc pod wpływem alkoholu, spożywanego bezpośrednio przed jazdą. Jak wykazało badanie, stężenie alkoholu we krwi kierowcy w chwili zdarzenia wynosiło 1,00‰, co musiało powodować znaczne ograniczenie sprawności psychomotorycznej kierowcy. Nie zniechęciło to jednak K. W. do wzięcia udziału w jeździe. Przy ocenie przyczynienia się do powstania szkody, Sąd uwzględnił jednak przede wszystkim fakt, iż w chwili wypadku powódka nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa. Fakt ten Sąd uznał za bezsporny, jednak do jego uwzględnienia przy ocenie przyczynienia się do powstania szkody, konieczne było ustalenie związku przyczynowego między tym zaniechaniem, a szkodą, do czego w sprawie doszło. Sąd odwołał się w tym zakresie do wyjaśnień biegłych, których zdaniem kwestia wpływu niezapiętych pasów na obrażenia powódki ma w niniejszej sprawie kapitalne znaczenie, gdyż po pierwsze nie wystąpiłyby tak rozległe obrażenia u powódki w obrębie głowy, klatki piersiowej, żeber, jamy brzusznej, w tym wątroby i nerek, gdyby powódka miała zapięte pasy asekuracyjne. Ich zapięcie spowodowałoby, że ciało poszkodowanej wykonywałoby nieznaczny ruch do przodu i byłoby przytrzymywane na fotelu. Nadto nie ujawniono u powódki obrażeń powstałych w sytuacji, gdyby miała zapięty pas. Po drugie zapięcie pasa bezpieczeństwa uniemożliwiłoby złamanie oparcia fotela ku przodowi.

Zdaniem Sądu to 50% przyczynienie się do szkody przez powódkę mieści w sobie zarówno fakt, że wsiadła ona do samochodu z nietrzeźwym kierowcą, będąc także pod wpływem alkoholu i bardzo wysokie prawdopodobieństwo, że z tej właśnie przyczyny nie zapięła pasów bezpieczeństwa. Nadto Sąd zwraca uwagę, że niezapięcie pasów bezpieczeństwa w równym stopniu obciąża zarówno kierującego samochodem, jak i pasażera.

Przyczynienie się występuje, gdy występujące w konkretnej sprawie określone okoliczności faktyczne wskazują, że bez udziału poszkodowanego szkoda hipotetycznie nie powstałaby lub nie przybrałaby rozmiarów, które ostatecznie w rzeczywistości osiągnęła (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2015 r., sygn. akt I PK 266/14, niepubl.). Przyczynienie może mieć miejsce wówczas, gdy w rozumieniu przyjętego w art. 361 k.c. związku przyczynowego,

zachowanie poszkodowanego może być uznane za jedno z ogniw prowadzących do powstania szkody. Skutek ten następuje przez współdziałanie dwóch przyczyn, z których jedna pochodzi od zobowiązanego do naprawienia szkody, a druga od poszkodowanego. Ustalenie, że poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, prowadzi do dokonania przez sąd oceny, uwzględniającej okoliczności sprawy, w tym ewentualnego stopnia winy obu stron oraz zakresu, w jakim wpływa to na rozmiar obowiązku odszkodowawczego zobowiązanego do naprawienia szkody.

Podstawę zasądzenia zadośćuczynienia stanowi natomiast przepis art. 445 §1 k.c. w zw. z art. 444 §1 k.c.

Zadośćuczynienie jest formą rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej i obejmuje swym zakresem wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które mogą powstać w przyszłości. Ma w swej istocie ułatwić przezwyciężenie ujemnych przeżyć. Dzięki niemu winna zostać przywrócona równowaga, zachwiana wskutek popełnienia przez sprawcę czynu niedozwolonego. Ma ono charakter całościowy i winno stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość. Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności sprawy, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości czy nieodwracalnego charakteru. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, jednakże w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. Nie ma natomiast podstaw do uwzględnienia żądania w takiej wysokości, by przyznana kwota stanowiła ponadto, ze względu na swoją wysokość represję majątkową /vide uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z dnia 8 grudnia 1973 roku/ OSNCP z 1974 r., poz. 145/.

Określając wysokość zadośćuczynienia w rozpoznawanej sprawie, Sąd wziął pod uwagę zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki odczuwanych w związku z obrażeniami ciała, rodzaj i charakter doznanych urazów i powikłań, a także, będące ich konsekwencją, ograniczenia w zakresie życia codziennego. Sąd wziął też pod uwagę fakt, iż w wyniku wypadku powódka doznała uszczerbku na zdrowiu, który łącznie wyniósł 146% ze względu na bardzo rozległe i poważne obrażenia.

Wskutek wypadku z dnia 3 czerwca 2011 r., powódka doznała urazu wielonarządowego: urazu głowy z obrzękiem mózgu, pęknięcia aorty piersiowej, wątroby i prawej nerki, urazu pęcherza moczowego i stłuczenia płuc. Rozpoznawano u niej również niedowład i uszkodzenie prawego nerwu strzałkowego, zaburzenia przewodnictwa nerwów obwodowych prawej kończyny dolnej. W zakresie narządów ruchu ogólne potłuczenia i złamania VII-X prawych żeber. Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń, w związku z doznanymi obrażeniami, powódka odczuwała dolegliwości bólowe i dyskomfort psychiczny. Cierpienia fizyczne i psychiczne, związane były nie tylko ze skutkami rozległego urazu, w szczególności znacznymi bólami głowy, ale także z objawami nerwicy pourazowej, koniecznością długotrwałej hospitalizacji, poddania się zabiegom operacyjnym, ograniczeniami w zakresie sprawności i mobilności, powikłanych niedowładem prawej kończyny dolnej (nerwu strzałkowego i udowego), również z procesem leczenia, w tym koniecznością przyjmowania leków, a także niedogodnościami długotrwałego procesu rehabilitacji i gojenia blizn.

Wielkość szkody jest tym wyższa i dotkliwsza, zważywszy na wiek powódki, która w chwili wypadku miała 35 lat, a jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, do czasu wypadku była osobą aktywną zawodowo, samodzielną i sprawną fizycznie. Na skutek doznanych urazów i związanych z nimi utrudnieniami w zakresie sprawności, jest ograniczona fizycznie i wymaga pomocy w czynnościach codziennych swoich najbliższych.

Nie można tracić z pola widzenia także faktu, iż powódka cierpiała również z powodu wystąpienia u niej rozległych blizn pooperacyjnych szyi, klatki piersiowej, brzucha, pachwiny i kończyny dolnej, które dla kobiety oznaczają ciągle oszpecenie, gdyż blizny mają charakter trwałe.

Oczywiste jest, że szkody niemajątkowej nie da się wymierzyć w kategoriach ekonomicznych. Jednakże analizując okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy Sąd stanął na stanowisku, że zadośćuczynienie w kwocie 213.000 zł, oprócz kwoty 22.500 zł wypłaconej przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego i przy uwzględnieniu

przyczynienia 50%, jest adekwatne z punktu widzenia rozmiaru doznanej przez powódkę krzywdy. Wobec czego uznał za zasadne przyznanie K. W. zadośćuczynienia w kwocie 213.000 zł.

W zakresie żądania zasądzenia odsetek Sąd zważył, iż stosownie do przepisu art. 481 § 1 k.c., stanowiącego – zgodnie z dyspozycją art. 359 § 1 k.c. – ustawowe źródło odsetek, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia choćby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Istotne jest więc ustalenie momentu, w którym dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. Termin spełnienia świadczenia przez dłużnika, którym jest zakład ubezpieczeń, w ramach ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, oznaczony jest przez przepis art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (DZ. U. 2003, nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) – zakład wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

O odsetkach od zasądzzonego zadośćuczynienia Sąd orzekł w zakresie kwoty 10.500 zł mając na uwadze datę doręczenia ubezpieczycielowi pisma powódki w dniu 18 listopada 2011 r., zawierającego zgłoszenie szkody i żądanie wypłaty świadczenia z tego tytułu oraz 30-dniowy termin na spełnienie świadczeń przez ubezpieczyciela, natomiast w odniesieniu do kwoty 202.500 zł zgodnie z żądaniem powódki, mając na względzie datę wniesienia pisma na rozprawie w dniu 22 grudnia 2015 r. w przedmiocie rozszerzenia powództwa.

W tym miejscu wskazać należy, że na dzień zamknięcia rozprawy Sąd uwzględnił zmianę stanu prawnego w zakresie prawa materialnego wynikającą

z art. 2 w zw. z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy

o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), która nadała art. 481 § 2 k.c. od dnia 1 stycznia 2016 r. następujące brzmienie: „Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże, gdy wiarygodność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. Przepis ten określa, zatem nową kategorię odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych według innej stopy niż inne odsetki ustawowe (art. 359 § 2 k.c.). Zgodnie z art. 56 ustawy nowelizującej, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Z tej przyczyny rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych (w tej sprawie służących wynagrodzeniu opóźnienia dłużnika) wymagało rozróżnienia okresów naliczania odsetek według innych stóp przed i po dniu 1 stycznia 2016 r. W związku z tym uzasadnione było zasądzenie odsetek rozróżniając okresy ich naliczania podług odmiennych ich wartości przed 1 stycznia 2016 r. i po.

To czyniło zasadnym zasądzenie ustawowych odsetek tytułem zadośćuczynienia:

-od kwoty 10.500 zł – od dnia 19 grudnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

-od kwoty 202.500 zł – od dnia 23 do 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Kolejne żądanie pozwu – zasądzenia odszkodowania – znajduje oparcie w przepisie art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na tej podstawie można domagać się między innymi zwrotu kosztów transportu, kosztów odwiedzin osób bliskich, kosztów szczególnego odżywiania i pielęgnacji w okresie rekonwalescencji, kosztów nabycia specjalistycznej aparatury rehabilitacyjnej, przyuczenia do wykonywania nowego zawodu, czy zwrotu utraconych zarobków. Wydatki te muszą mieć charakter niezbędny i celowy.

Według twierdzeń powódki, na dochodzoną z tego tytułu kwotę składały się głównie koszty leczenia. Nadto powódka wyodrębniła żądanie związane z kosztami opieki osób trzecich w kwocie 4.500 zł.

W ramach postępowania likwidacyjnego – pozwany wypłacił na rzecz powódki, z tytułu zwrotu kosztów leczenia kwotę 387,99 zł.

Powódka udokumentowała i częściowo dowiodła w opiniach biegłych, iż w związku z następstwami przedmiotowego wypadku, poniosła uzasadnione wydatki na leczenie, na które przedstawiła rachunki i faktury. Łącznie wyniosły one 3.164,44 zł. Uwzględnivszy wypłaconą z tego tytułu przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 387,99 zł oraz przyczynienie 50% powódki, to do zapłaty na jej rzecz pozostała kwota 1.194,23 zł. Nadto (w ślad za opinią biegłego chirurga plastycznego) w związku z zaleceniem lekarskim, powódka stosowała do pielęgnacji blizn przez 6 miesięcy maść witaminową recepturową (o koszcie 8 zł za 1 op. miesięcznie), co z punktu widzenia chirurgii plastycznej było zasadne i celowe.

Powódka w piśmie z dnia 22 grudnia 2015 r. zmodyfikowała żądanie w ten sposób, że zażądała kwoty 3.379,82 zł tytułem odszkodowania, w tym kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami, przy czym: -co do kwoty 1.261,34 zł od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, a -co do kwoty 2.118,48 zł od dnia złożenia niniejszego pisma do dnia zapłaty.

To czyniło zasadnym zasądzenie ustawowych odsetek:

- od kwoty 501,07 zł od dnia 8 maja 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 693,16 zł od dnia 23 do 31 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił zmianę stanu prawnego w zakresie prawa materialnego wynikającą z art. 2 w zw. z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), co uzasadniało rozróżnienie okresów naliczania odsetek według innych stóp przed i po dniu 1 stycznia 2016 r.

W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, iż wskutek wypadku z dnia 3 czerwca 2011 r. u poszkodowanej powódki powstały zwiększone potrzeby w zakresie konieczności ponoszenia wydatków na opiekę osób trzecich. Poniesione koszty, uzasadnione z racji rozległości doznanych obrażeń oraz okresu hospitalizacji poszkodowanej, powódka tylko częściowo wykazała. W świetle opinii biegłych nie istniała potrzeba wsparcia powódki w zakresie pomocy osób trzecich dłużej niż 90 dni od dnia opuszczenia przez powódkę placówki medycznej tj. od dnia 1 sierpnia 2011 r. W okolicznościach niniejszej sprawy powódka w pierwszych 90 dniach po opuszczeniu szpitala wymagała jednakże pomocy w czynnościach życia codziennego w wymiarze około 4 godzin dziennie. Wobec powyższego przy przyjęciu stawek 9,5 zł za godzinę w dniu powszednim (66 dni) i 19 zł za godzinę w dzień świąteczny (24 dni) kwota należna z tego tytułu to 4.332 zł. Uwzględnivszy wypłaconą z tego tytułu przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 1.440 zł oraz przyczynienie 50% powódki, to do zapłaty na rzecz powódki pozostała kwota 726 zł.

Zgodnie z żądaniem powódki powyższą kwotę Sąd przyznał wraz z odsetkami ustawowymi za okres od 8 maja 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, uwzględnivjąc przy tym w/w zmianę stanu prawnego w zakresie roszczeń odsetkowych.

Sąd nie uwzględnił dochodzonej pozwem renty wyrównawczej tytułem utraconych dochodów, a także renty miesięcznej związanej z utratą widoków na przyszłość. Powódka, zdaniem Sądu, nie przedłożyła żadnych dowodów na poparcie tych żądań.

Powódka dochodziła zwrotu utraconych dochodów poprzez zasądzenie:

-kwoty 430 zł miesięcznie w okresie od dnia 4 czerwca 2011 do dnia 1 grudnia 2011 roku

-kwoty 215 zł miesięcznie w okresie od dnia 2 grudnia 2011 do dnia 28 lutego 2012 roku

-kwoty 538 zł miesięcznie od dnia 1 marca 2012 roku na przyszłość,

płatnych do rąk powódki do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminu.

Przed wypadkiem powódka uzyskiwała dochód brutto w wysokości 2.150,93 zł z pracy jako technik farmacji w jednej z (...) aptek. Oprócz wynagrodzenia osiągała dochód z tytułu nadgodzin, jednakże nie wykazała w jakiej wysokości to był dochód. W skutek wypadku przebywała na zwolnieniu lekarskim, a następnie otrzymywała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. zasiłek chorobowy, a następnie świadczenie rehabilitacyjne (tj. od dnia 2.12.2011 r. do dnia 29.02.2012 w wysokości 90% oraz od dnia 01.03.2012 r. do 29.05.2012 w wysokości 75%, następnie od dnia 30.05.2012 r. do 26.09.2012 r. w wysokości 75% wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru zasiłku chorobowego). Mając na uwadze powyższe, powódka w żaden sposób nie przedstawiła ile wynosiły jej zarobki netto, przy jednoczesnym uwzględnieniu kwot pozyskiwanych z pracy w godzinach nadliczbowych i ile wynosił jej zasiłek w oznaczonych okresach. W okolicznościach niniejszej sprawy przedstawienie ogólnych wartości jest zdaniem Sądu niewystarczające, zaświadczenie pracodawcy wskazujące wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia nie wskazuje na poszczególne składniki tegoż wynagrodzenia, a bez tego nie jest możliwe określenie kwoty wynagrodzenia pomniejszonej o świadczenia należne wobec ZUS.

Oprócz powyższego powódka dochodziła kwoty po 2.000 zł miesięcznej renty w związku z utratą widoków na przyszłość, od dnia 1 sierpnia 2011 roku, płatnej z góry do rąk poszkodowanej do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminu.

Podstawą prawną dochodzenia renty za zmniejszenie się widoków powodzenia na przyszłość jest art. 444 § 2 kodeksu cywilnego zgodnie, z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Zmniejszenie widoków powodzenia na przyszłość może być samoistną podstawą zasądzenia renty, jeżeli istnieje związek pomiędzy utratą szans, a ograniczeniem na przyszłość – w stosunku do sytuacji przed szkodą – możliwości zarobkowych, przy zachowanej przesz poszkodowanego zdolności do pracy, np. oszpeccenie aktora, zmniejszenie sprawności zawodnika sportowego, ograniczenie ruchomości dłoni pianisty itp. Podstawa ta często towarzyszy innym podstawom przyznania renty, w szczególności w cięższych przypadkach uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia., stanowiąc dodatkową okoliczność uzasadniającą zasądzenie świadczeń rentowych np. jeżeli sam fakt doznanego kalectwa zmniejsza obiektywnie szanse podjęcia pracy w zawodzie dotychczas wykonywanym przez osobę poszkodowaną.

W okolicznościach tej sprawy, powódka, co nie ulega wątpliwości, doznała rozległych obrażeń ciała, niemniej w ocenie biegłych stan zdrowia powódki jest dobry. Dodatkowo biegli, jednomyślnie ocenili, że powódka może wykonywać, tak jak przed zdarzeniem, zawód technika farmaceuty, nie ujawniając przy tym żadnych przeciwwskazań. Obecnie powódka odzyskała samodzielność i wróciła do pracy w wyuczonym zawodzie. Nadto powódka nie wykazała, aby przed zdarzeniem szkodowym miała obiektywnie wyższe dochody oraz możliwości rozwoju zawodowego, niż aktualnie. Oprócz powyższego z zaświadczenia pracodawcy wynika, że poszkodowana K. W. zarabiała 2.150,93 zł a jej obecne zarobki plasują się na tym samym poziomie. Zatem Sąd nie uwzględnił roszczenia powódki w zakresie renty z tytułu zmniejszenia się widoków na przyszłość.

Sąd ustalił też, zgodnie z żądaniem strony powodowej, odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku, mogące ujawnić się w przyszłości. Zgłoszone w tym zakresie żądanie oparte jest na art. 189 k.p.c., a powódka ma interes prawny

w takim ustaleniu odpowiedzialności pozwanego. Szkody na osobie nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Poszkodowany z reguły nie może w chwili wszczęcia procesu dochodzić wszelkich roszczeń, jakie mogą mu przysługiwać z określonego stosunku prawnego. Następstwa uszkodzenia ciała są, bowiem z reguły wielorakie i zwłaszcza w wypadkach cięższego uszczerbku, wywołują niekiedy skutki, których rozmiaru, ani chwili powstania nie można dokładnie określić ani przewidzieć, gdyż są one zależne między innymi od indywidualnych właściwości organizmu, osobniczej wrażliwości, przebiegu leczenia i rehabilitacji. Przy uszkodzeniu ciała lub doznaniu rozstroju zdrowia poszkodowany może określić podstawę żadanego odszkodowania tylko w zakresie tych skutków, które się już ujawniły, nie może natomiast wskazać tych dalszych następstw wyrządzonej szkody, które jeszcze nie wystąpiły, choć jest to prawdopodobne w przyszłości. W przedmiotowej sprawie rokowanie powódki, co do zaopatrzenia uszkodzenia aorty są nieprzewidywalne o tyle, że jest to metoda stosunkowo młoda i nie wiadomo, jak będzie się zachowywał inplantowany stetgraft za kilka lub kilkanaście lat. W przyszłości może to spowodować wystąpienie tzw. zespołu podkradania. Krew poprzez układ tętnic mózgowia i odwrócenie przepływu w tętnicy kręgosłupowej, napływa do dalszego odcinka tętnicy poobojczykowej. Nieprawidłowy przepływ krwi może spowodować zaburzenia neurologiczne. Powyższe uzasadnia ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 3 czerwca 2011 r. mogące ujawnić się u powódki w przyszłości.

Strona powodowa na mocy postanowienia Sądu z dnia 4 czerwca 2012 r. korzystała ze zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

Z uwagi na to, że żądanie K. W. zostało uwzględnione w części, Sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c., rozdzielając je stosunkowo. Powódka ostała się ze swoim roszczeniem w **44,1%** (przyznane świadczenia wyniosły łącznie 214.920,23 zł, zaś suma roszczeń, z uwzględnieniem rozszerzenia powództwa, wyniosła 487.371 zł).

W toku procesu, w związku ze zwolnieniem strony powodowej od kosztów sądowych, powstały nieuiszczone koszty sądowe. Obowiązkiem ich poniesienia, w łącznej wysokości **12.803,13 zł**, stosownie do dyspozycji art. 113 ust. 1 u.k.s.c., Sąd obciążył pozwanego. Na wskazaną kwotę złożyła się opłata sądowa od uwzględnionej części powództwa w wysokości 10.747 zł oraz wynagrodzenie biegłych sądowych 2.056,13 zł (łącznie wynagrodzenie biegłych stanowiło kwotę 4.462,44 zł, przy czym należało obciążyć stronę, proporcjonalnie do tego w jakiej części przegrała proces, tj. 44,1%).

Na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c. w zw. z art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa.

z/ odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.